

На основу члана 15. Закона о Управи за индиректно опорезивање ("Службени гласник БиХ", број 89/05) и члана 61. став 2. Закона о управи ("Службени гласник БиХ", бр. 32/02 и 102/09), директор Управе за индиректно опорезивање д о н о с и

У П У Т С Т В О

О ЦАРИНСКОМ ПОСТУПКУ У ПУТНИЧКОМ ПРОМЕТУ

ГЛАВА I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1. (Предмет)

Овим Упутством прописује се начин пријављивања робе у путничком промету, спровођење царинског надзора и поступка над робом коју путници носе са собом при уласку у и изласку из царинског подручја Босне и Херцеговине, те друга питања везана за царински надзор и поступак у путничком промету.

Члан 2. (Правни основ)

Поступак у путничком промету регулисан је сљедећим прописима:

- а) чл. 4., 34., 37., 38., 58. и 76. Закона о царинској политици Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 57/04, 51/06, 93/08, 54/10 и 76/11), (у даљем тексту: Закон) и чл. 1., 2., 7., 8., 15., 19., 23., 24. и 27. Прилога Закона,
- б) чл. 100. до 105. и 132. до 143. Одлуке о provedбеним прописима Закона о царинској политици Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 63а/04, 60/06 и 57/08), (у даљем тексту: Одлука),
- ц) чланом 2. став (2) и чланом 5. став (5) Закона о Царинској тарифи ("Службени гласник БиХ", број 58/12),
- д) Правилима о јединственој царинској стопи садржаним у важећој Царинској тарифи Босне и Херцеговине - Дио И (Уводне одредбе), Одјељак II (Посебне одредбе) тачка Б.,
- е) чланом 2. тач. 5., 6., 11., 15 и 19. Одлуке о поступку остваривања права на ослобађање од плаћања царине под посебним условима ("Службени гласник БиХ", број 19/05),
- ф) Упутством о провођењу царинског поступка по карнету АТА ("Службени гласник БиХ", број 34/11),
- г) Упутством о привременом увозу ("Службени гласник БиХ", број 61/12),
- х) чланом 16. Упутства о враћању извезене робе ("Службени гласник БиХ", број 74/11),
- и) Упутством о начину и поступку регулисања привременог увоза, привременог извоза и транзита спортског и ловачког оружја и муниције ("Службени гласник БиХ", број 19/10),
- ј) Правилником о начину обављања контроле преноса оружја и муниције преко државне границе ("Службени гласник БиХ", број 32/10),
- к) Законом о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности ("Службени гласник БиХ", број 53/09),
- л) Законом о девизном пословању ("Службене новине Федерације Босне и Херцеговине", број 47/10),
- м) Законом о девизном пословању ("Службени гласник РС", бр. 96/03 и 123/06),

- н) Уредбом о изношењу и уношењу ефективног страног новца, конвертибилних марака, чекова и хартија од вриједности ("Службени гласник РС", бр. 16/05 и 15/07),
- о) Одлуком о изношењу стране готовине и чекова ("Службене новине Федерације БиХ", број 58/10).

Члан 3. (Дефиниције)

(1) У примјени овог упутства, поједини појмови имају сљедеће значење:

а) "путник", у смислу члана 143. Одлуке, је:

1) код увоза:

- свако лице које привремено улази у царинско подручје Босне и Херцеговине, а које ту није иначе настањено, и
- свако лице које се враћа у царинско подручје Босне и Херцеговине гдје је иначе настањено, након привременог боравка у другој држави,

2) код извоза:

- свако лице које привремено напушта царинско подручје Босне и Херцеговине гдје је иначе настањено, и
- свако лице које након привременог боравка напушта царинско подручје Босне и Херцеговине у којем није иначе настањено,

б) "предмети домаћинства" значе личне предмете, кућну постелину, намјештај и опрему намијењену за личну употребу или за задовољење потреба домаћинства под условом да немају комерцијални карактер,

ц) "роба некомерцијалног карактера" значи робу која се пријављује за одређени царински поступак повремено и чија врста и количина указују на то да је намијењена за приватну, личну или за употребу у домаћинству примаоца или лица које је носи или је јасно да се ради о поклонима,

д) "лични пртљаг" значи сав пртљаг некомерцијалног карактера којег је путник у стању показати царинском органу приликом уласка у царинско подручје Босне и Херцеговине, односно изласка из тог подручја, као и сваки други пртљаг којег накнадно предочи царинском органу (тзв. пратећи пртљаг) уколико несумњиво може доказати да га је предао превознику ради превоза у или из царинског подручја Босне и Херцеговине. Као доказ о пратећем пртљагу може се приложити превозна карта путника, превозни докуменат или други одговарајући доказ.

У личном пртљагу путника може бити садржана:

- 1) роба коју путник носи са собом, у разумној количини, а која му служи за његове личне потребе за вријеме путовања (нпр. одјећа, обућа, лични накит, фотоапарат, камера, преносиви рачунар, спортски реквизити, предмети за разоноду, предмети за одржавање личне хигијене и други предмети за личну употребу). Количина ових предмета зависи од сврхе путовања, пола, занимања путника, годишњег доба и других околности у вези са путовањем и задржавањем путника у или ван Босне и Херцеговине, што се процјењује у сваком конкретном случају,
- 2) роба која је сходно члану 2. Прилога Закона ослобођена од плаћања увозних дажбина (види члан 13.),
- 3) роба некомерцијалног карактера (чл. 132. тачка (а) алинеја прва, 133. тачка (а) алинеја прва, 137. тачка (а) и 138. тачка (а) Одлуке).

Члан 4.
(Проток робе)

Према члану 1. Закона о спољнотрговинској политици Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 7/98 и 35/04), проток роба је слободан, с тим што се не искључују забране или ограничења промета роба које угрожавају јавну политику, јавни морал, јавну сигурност, здравље људи, животиња и биљака, затим национално богатство од умјетничке, историјске или археолошке вриједности, те индустријско-комерцијалну својину или елиминисање опојних дрога и отпадних материја.

Члан 5.
(Царински надзор и контрола у путничком промету)

(1) Роба унијета у царинско подручје је под царинским надзором од момента њеног уношења.

(2) Царински орган у вршењу царинског надзора и царинске контроле у путничком промету, прије свега:

- а) надзире да се роба предочи царинском органу на прописан начин, те спречава незаконит унос робе у царинско подручје,
- б) спречава неоправдану употребу робе,
- ц) обезбјеђује да роба благовремено добије царински одобрено поступање или употребу,
- д) обезбјеђује спровођење мјера трговинске политике, забрана и ограничења која се односе на робу.

(3) Независно од права царинског органа на спровођење потпуне царинске контроле, царинска контрола у путничком промету обично се спроводи селективно или случајним одабиром, односно према процјени ризика (нпр. зависно од тога о каквој се роби ради, какве врсте, вриједности, количине и слично).

(4) Обзиром на природу и начин спровођења царинског поступка у путничком промету, као и обзиром на носиоца права и обавеза у овом поступку, царински поступак у путничком промету спроводи се брзо и без непотребних формалности. Међутим, царински орган не може одустати од контроле неопходне за обезбјеђење заштите економских интереса, затим да се спријечи кретање робе која подлијеже забранама и ограничењима у циљу спречавања кријумчарења и друго.

(5) У примјени царинских овлашћења у спровођењу царинског поступка у путничком промету, поступајући царински службеник треба се придржавати начела изузећа (имунитета) појединих лица из одређених службених радњи (нпр. лица са дипломатским и сличним статусом).

(6) Ствари које носи дипломатски курир на основу дипломатског курирског писма (дипломатска вализа) не подлијежу царинском прегледу.

ГЛАВА II. НАЧИН ПРИЈАВЉИВАЊА РОБЕ КОЈУ ПУТНИК НОСИ У ДОЛАСКУ У И ОДЛАСКУ ИЗ ЦАРИНСКОГ ПОДРУЧЈА

Члан 6.

(Пријављивање робе коју путник носи)

(1) Путник је дужан при преласку царинске линије пријавити и на захтјев поступајућег царинског службеника предочити лични пртљаг, односно сву робу коју носи, независно има ли мјеста спровођењу царинског поступка или не (тј. наплати увозних или извозних дажбина и других индиректних пореза при увозу или извозу).

(2) Путник који улази у царинско подручје Босне и Херцеговине или га напушта, дужан је одговорити на питања поступајућег царинског службеника која се односе на његов лични пртљаг, односно робу садржану у пртљагу коју носи са собом.

(3) Роба, коју путник није пријавио (усменом или другом радњом) до тренутка када га је царински службеник позвао да покаже свој лични пртљаг, односно робу у пртљагу, сматра се непријављеном.

Члан 7.

(Начин пријављивања)

(1) Роба коју путник уноси у или износи из царинског подручја Босне и Херцеговине може се, у зависности од испуњености услова, пријавити царинском органу:

- а) усменом царинском пријавом,
- б) пријављивање другом радњом (без подношења писменог или усменог захтјева),
- ц) подношењем царинске пријаве у писаном облику или коришћењем технике обраде података, сходно чл. 59. и 74. Одлуке (у даљем тексту: писана царинска пријава).

(2) Усменом царинском пријавом и пријављивањем другом радњом, који су уобичајени начини пријављивања робе у путничком промету, роба се може пријавити за сљедеће царинске поступке:

- а) поступак стављања у слободан промет,
- б) поступак привременог увоза робе у царинско подручје и завршетак тог поступка поновним извозом робе,
- ц) поступак извоза.

(3) За усмену царинску пријаву и пријављивање другом радњом, одговарајуће се примјењују одредбе Закона и Одлуке које се односе на писану царинску пријаву.

(4) Царински орган може да не прихвати усмену царинску пријаву када лице које започиње поступак царинења робе усменом пријавом поступа за рачун другог лица у својству заступника.

(5) Усменом пријавом не може се пријавити сљедећа роба:

- а) за коју царински орган не може утврдити да су пријављени подаци тачни или потпуни,
- б) за коју се тражи поврат дажбина, осим у случају из члана 24. овог Упутства,
- ц) која подлијеже забрани, ограничењу или некој другој мјери, нпр. дозвола, сертификат, одобрење и слично.

Члан 8.

(Пријављивање усменом царинском пријавом)

(1) Усменом царинском пријавом може се пријавити сљедећа роба:

- а) за стављање у слободан промет, код улазног граничног царинског уреда:
  - 1) роба некомерцијалног карактера садржана у личном пртљагу путника, или послана физичким лицима,
  - 2) роба која има право на ослобађање од плаћања увозних дажбина према чл. 7., 8., 15., 19., 23., 24. и 27. Прилога Закона и члану 2. тач. 5., 6., 11., 15. и 19. Одлуке о поступку остваривања права на ослобађање од плаћања царине под посебним условима, зависно које ослобађање је у питању,
- б) за поступак извоза, код излазног граничног царинског уреда:
  - 1) роба некомерцијалног карактера садржана у личном пртљагу путника, или коју шаљу физичка лица,
  - 2) роба комерцијалног карактера (уз предочење комерцијалног документа на којем царински уред потврђује излаз) под условом да:
    - укупна вриједност по пошиљци и по декларанту не прелази износ од 500,00 конвертибилних марака, и
    - да пошиљка није дио редовног низа сличних пошиљки, и
    - да робу не превози самостални превозник као дио већег терета,
  - 3) роба из члана 138. тачка (ц) Одлуке.

(2) Царински орган, према процјени ризика, одлучује да ли ће робу пријављену усмено прегледати или ће прихватити усмену царинску пријаву путника без прегледа робе.

Члан 9.

(Пријављивање другом радњом)

(1) За сљедећу робу, када није пријављена царинском органу писмено или усмено, сматра се да је пријављена другом радњом из члана 140. Одлуке:

- а) за стављање у слободан промет:
  - 1) роба некомерцијалног карактера која се налази у личном пртљагу путника и која има право на ослобађање од плаћања увозних дажбина сходно члану 2. Прилога Закона или као враћена роба,
  - 2) роба која има право на ослобађање од плаћања увозних дажбина сходно чл. 7. и 8. Прилога Закона,
- б) за поступак извоза:
  - 1) роба некомерцијалног карактера која се налази у личном пртљагу путника ако не подлијеже наплати извозних дажбина,
  - 2) роба из члана 138. тачка (ц) Одлуке,
  - 3) друга роба незнатне економске вриједности.

(2) У случајевима из става (1) овог члана, пријављивање робе:

а) за стављање у слободан промет, другом радњом у складу са чланом 140. Одлуке (конклюдентни или невербални облик) сматра се:

- 1) пролазак кроз "зелену траку или траку ништа за царињење" на граничном прелазу са системом двију трака,
- 2) пролазак преко граничног прелаза без система рада са двије траке без спонтаног пријављивања,
- 3) стављање наљепнице "ништа за царињење" на стакло путничког возила гдје је то могуће,

б) за извоз, другом радњом у складу са чланом 140. тачка (б) Одлуке, сам чин преласка границе царинског подручја Босне и Херцеговине.

(3) Друге радње из става (2) овог члана сматрају се захтјевом, а одсуство интервенције царинског органа одобрењем за стављање робе у поступак. Роба пријављена другом радњом сматра се показаном царинском органу, а пријава прихваћена и пуштање одобрено у моменту када се врши радња из става (2) овог члана.

(4) Када се провјером открије да је радња из става (2) овог члана извршена, али да увезена или извезена роба није испуњавала услове из члана 137. и 138. Одлуке, односно из става (1) овог члана, за ту робу се, сходно члану 141. став 2. Одлуке, сматра да је незаконито увезена или извезена.

(5) Када се роба из става (1) тачка а) алинеја 1) и тачка б) алинеја 1) овог члана која се налази у путничком пртљагу превози жељезницом без пратње путника и пријављује царинском органу без личног присуства путника тада се користи царинска пријава за регистровану пртљагу, поднијета на обрасцу из Прилога 23. Одлуке, сходно условима и ограничењима утврђеним тим обрасцем.

Члан 10.

(Пријављивање на основу писане царинске пријаве)

(1) Писана царинска пријава, по редовном царинском поступку, подноси се (надлежној царинској испостави):

а) за стављање у слободан промет сљедеће некомерцијалне робе:

- 1) коју путник уноси а за коју нису испуњени услови за примјену јединствене царинске стопе у скраћеном поступку (члан 14.),
- 2) царинске вриједности до 1.500,00 конвертибилних марака за коју путник захтијева примјену стопе царине прописане Царинском тарифом Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Царинска тарифа),
- 3) у случају примјене члана 7. став (4) овог упутства,
- 4) у случају из члана 7. став (5), члана 14. став (6) и члана 15. став (3) овог упутства,

б) за извоз:

- 1) за бх. робу која напушта царинско подручје Босне и Херцеговине, а која не може бити пријављена усменом царинском пријавом или неком другом радњом,
- 2) у случају примјене члана 7. став (4) овог упутства,

- 3) у случају из члана 7. став (5) овог упутства,
- 4) за робу из члана 8. став (1) тачка б) и члана 9. став (1) тачка б) овог упутства, уколико то тражи декларант (путник),
- 5) када је одобрен поједностављени поступак пријављивања.

(2) У случајевима из става (1) тачка а) овог члана путник је дужан улазном граничном царинском уреду поднијети царинску пријаву за поступак провоза робе до надлежне царинске испоставе код које ће се спровести редован царински поступак пуштања робе у слободан промет.

Члан 11.

(Потврда о истовјетности робе у личном пртљагу)

(1) На захтјев путника, излазни гранични царински уред може предузети мјере за обезбјеђење истовјетности некомерцијалне робе коју путник износи у личном пртљагу, како би се олакшао поновни увоз те робе уз ослобађање од плаћања увозних дажбина у складу са чланом 177. Закона. Уобичајена мјера за идентификацију робе је:

- а) опис појединости неопходних за обезбјеђење истовјетности, опис предмета или ознака, бројеви и друге ознаке, које су трајно причвршћене на предмет, или
- б) стављање царинских обиљежја на робу.

(2) Излазни гранични царински уред, на захтјев путника, за некомерцијалну робу из става (1) овог члана издаје Потврду о истовјетности робе у личном пртљагу на обрасцу из Прилога 1. овог Упутства, у којој наводи податке потребне за утврђивање истовјетности те робе и податке о путнику. У сврхе издавања потврде, путник треба излазном граничном царинском уреду предочити попис робе са подацима потребним за обезбјеђење њене истовјетности и његовим личним подацима.

(3) Излазни гранични царински уред овјерава потврду службеним печатом, уз навођење датума и броја, потписа и службене шифре. Један примјерак потврде уручује путнику, а један примјерак задржава у службеној евиденцији по хронолошком редосљеду издавања потврда.

(4) Издава потврда може се употријебити као допуна усменој царинској пријави за поновни увоз некомерцијалне робе у личном пртљагу путника, на коју се односи. Потврда важи три године од дана издавања.

ГЛАВА III. ПОСТУПАК ЦАРИЊЕЊА РОБЕ КОЈУ ПУТНИК УНОСИ

Члан 12.

(Поступак пуштања некомерцијалне робе у слободан промет)

Некомерцијална роба коју путник у доласку уноси, може се пустити у слободан промет:

- а) уз ослобађање од плаћања увозних дажбина, под прописаним условима,
- б) уз плаћање увозних дажбина:
  - 1) у скраћеном поступку, уз примјену јединствене царинске стопе или преференцијалне стопе у случају из члана 15. овог упутства,

- 2) у редовном царинском поступку, подношењем писане царинске пријаве и окончањем поступка у надлежној царинској испостави по стопи прописаној Царинском тарифом.

Члан 13.

(Пуштање некомерцијалне робе у слободан промет уз ослобађање од плаћања увозних дажбина код улазног граничног царинског уреда)

(1) У складу са чланом 176. став 6. Закона и чланом 2. Прилога Закона, ослобођена је од плаћања увозних дажбина роба из става (2) овог члана која је садржана у личном пртљагу путника који долази из друге државе (независно о држављанству путника), уколико се не налази на ограничењу или забрани и под условом да нема комерцијални карактер.

(2) Ослобађање од плаћања увозних дажбина из става (1) овог члана примјењује се по путнику и по дану на:

- а) некомерцијалну робу, укључујући поклоне и сувенире који се налазе у личном пртљагу путника, а чија царинска вриједност није већа од 200,00 конвертибилних марака,
- б) 200 цигарета или 100 цигарилоса или 250 грама дувана,
- ц) 2 литре стоног вина,
- д) један литар алкохола или жестоког пића преко 22% вол.; или два литра десертног вина, пјенушца или других пића,
- е) 60 цц/мл парфема и
- ф) 250 цц/мл тоалетне воде.

(3) Путник млађи од 17 година нема право да увози дуванске производе и алкохолна пића.

(4) Роба из става (2) тачка б) до ф) овог члана, у прописаним количинама, као предмети личног пртљага путника, ослобађа се од плаћања увозних дажбина, независно од њихове појединачне или укупне вриједности.

(5) За робу из става (2) овог члана, поступајући царински службеник, ослобађање од плаћања увозних дажбина одобрава усмено.

(6) За робу пријављену усменом царинском пријавом у складу са чланом 8. став (1) тачка а) алинеја 2) овог упутства, а која испуњава услове за ослобађање од плаћања увозних дажбина према чл. 7, 8., 15., 19. и 23. Прилога Закона, поступајући царински службеник ослобађање од плаћања увозних дажбина одобрава усмено уз забиљешку (о правном основу ослобађања) на приложеном документу прописаном чланом 2. тач. 5., 6., 11., 15. и 19. Одлуке о поступку остваривања права на ослобађање од плаћања царине под посебним условима (зависно које ослобађање је у питању), а за робу из чл. 24. и 27. Прилога Закона ослобађање од плаћања увозних дажбина одобрава усмено.

(7) Роба из става (2) и (6) овог члана која испуњава услове за ослобађање од плаћања увозних дажбина, ослобођена је и од плаћања:

- а) пореза на додату вриједност, сходно члану 26. тачка 2. Закона о порезу на додату вриједност ("Службени гласник БиХ", бр. 9/05, 35/05 и 100/08) и
- б) акцизе, сходно члану 30. став (1) тачка ц) Закона о акцизама у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 49/09).

(8) Када се у личном пртљагу путника налази роба из става (2) тачка а) овог члана појединачне царинске вриједности веће од 200,00 конвертибилних марака на исту се приликом уноса у Босну и Херцеговину наплаћују увозне дажбине и други индиректни порези на њену укупну вриједност, јер подјела вриједности такве робе не може се вршити (нпр. ако путник уноси телевизор царинске вриједности 500,00 конвертибилних марака, не може се извршити подјела вриједности те робе па да се на вриједност од 200,00 конвертибилних марака роба ослободи од плаћања увозних дажбина, а да се на дио вриједности од 300,00 конвертибилних марака обрачунају и наплате дажбине, него ће царински орган обрачунати и наплатити увозне дажбине и друге индиректне порезе на цјелокупону царинску вриједност предметног телевизора од 500,00 конвертибилних марака). Исто тако, не може се сабирати повластица више путника при увозу једног предмета, јер се повластица по наведеном основу односи на сваког путника појединачно, односно за робу коју сваки путник појединачно носи са собом (нпр. када четворо путника у моторном возилу увезу један предмет царинске вриједности 800,00 конвертибилних марака, те захтјевају примјену повластице, не може се одобрити повластица, него се увозне дажбине и други индиректни порези обрачунавају на укупну царинску вриједност тог предмета).

Члан 14.

(Пуштање некомерцијалне робе у слободан промет у скраћеном поступку, уз примјену јединствене царинске стопе)

(1) Путник који при доласку уноси некомерцијалну робу преко количине и вриједности за коју се може одобрити ослобађање од плаћања увозних дажбина сходно члану 2. Прилога Закона, а намијењена је за његову личну употребу или за употребу његовог домаћинства и укупна јој царинска вриједност не прелази 1.500,00 конвертибилних марака, ту робу пријављује усменом царинском пријавом улазном граничном царинском уреду и иста се царини у скраћеном царинском поступку. При томе, поступајући царински службеник за ослобађање од плаћања увозних дажбина издваја робу веће вриједности, а за плаћање дажбина робу мање вриједности (нпр. у пртљагу путника налазе се три предмета различите вриједности, један предмет царинске вриједности 190,00, други 180,00, трећи 160,00 конвертибилних марака, за ослобађање од плаћања увозних дажбина издвојиће предмет царинске вриједности 190,00 конвертибилних марака).

(2) Некомерцијална роба из става (1) овог члана, изузев робе која је ослобођена од плаћања увозних дажбина, пушта се у слободан промет (царини) у скраћеном царинском поступку по јединственој царинској стопи прописаној одредбама Правила о јединственој царинској стопи садржаним у Царинској тарифи - Дио I (Уводне одредбе), Одјељак II (Посебне одредбе) тачка Б, важећој на дан спровођења поступка. Процјена да ли се ради о увозу робе некомерцијалног или комерцијалног карактера обавља се у сваком конкретном случају, у односу на околности, уз уважавање количине и врсте робе, као и о учесталости увоза које односни путник проводи.

(3) Јединствена царинска стопа не може се примјенити на робу која, према Закону о акцизама у Босни и Херцеговини, подлијеже обавези обилежавања акцизним маркама.

(4) Јединствена царинска стопа не примјењује се уколико је путник, прије примјене јединствене царинске стопе, захтијевао да се роба царини по царинским стопама из Царинске тарифе. Сва роба која чини пошиљку тада подлијеже плаћању царине по стопама из Царинске тарифе и иста се, по поступку провоза, упућује на спровођење редовног царинског поступка по

писаној царинској пријави у царинској испостави. Путник не може захтијевати да му се дио робе царини по јединственој царинској стопи, а дио по стопама из Царинске тарифе.

(5) За некомерцијалну робу пријављену усменом царинском пријавом и оцарињеној у скраћеном царинском поступку, поступајући царински службеник, сходно члану 135. Одлуке, издаје путнику Потврду о наплати индиректних пореза за робу пријављену усменим путем из члана 16. овог упутства. Путник се изјашњава (потписом на Потврди) да ли се слаже са налазом поступајућег царинског службеника у погледу количине, врсте, каквоће робе и царинске вриједности робе, као и у погледу износа обрачунатих увозних дажбина и других индиректних пореза. Ако се путник сложи са налазом поступајућег царинског службеника, дужан је да се потпише на Потврди и плати обрачунати износ наведених дажбина. По извршеном плаћању, царински службеник путнику предаје овјерен примјерак Потврде и ставља му робу на располагање, од ког момента роба престаје бити под царинским надзором.

(6) Ако се путник не сложи са налазом поступајућег царинског службеника или не плати укупан износ обрачунатих увозних дажбина и других индиректних пореза, дужан је поднијети провозну царинску пријаву ради упућивања односне робе на спровођење редовног царинског поступка уз подношење царинске пријаве код царинске испоставе.

(7) Скраћени царински поступак за некомерцијалну робу у складу са овим чланом може се спровести само у присуству власника робе који робу усмено пријављује, при чему није од утицаја да ли је власник робе на улазном граничном прелазу возар, улазни сапутник, сувозач или лице у пратњи возила којим се превози роба.

(8) Поступак књиговодственог евидентирања обрачуна и уплате прихода по Потврди из става (5) овог члана прописан је посебним упутством (за програм Рачун).

Члан 15.

(Примјена преференцијалне стопе на некомерцијалну робу у скраћеном поступку)

(1) Према важећим уговорима или споразумима о слободној трговини које је Босна и Херцеговина закључила са другим државама, ради поједностављења поступка у путничком промету, прописана су одређена изузећа од подношења доказа о поријеклу за производе што их уноси физичко лице као дио личне пртљаге, под условом да су у питању производи некомерцијалног карактера које је путник изричито декларисао као производе са поријеклом, а поступајући царински службеник улазног граничног царинског уреда нема сумњу у истинитост такве изјаве (нпр. ако је на роби ознака "Made in China" не може се прихватити поријекло) и да њихова укупна вриједност не прелази 1.200,00 еура. Путник може приложити и доказ о декларисаном преференцијалном поријеклу односне робе.

(2) За робу из става (1) овог члана царињење, односно обрачун увозних дажбина може обавити улазни гранични царински уред уз примјену важеће преференцијалне стопе, те обрачун и других индиректних пореза, при чему поступајући царински службеник у потврди из члана 16. овог упутства уписује напомену да је примијењено преференцијално поријекло (нпр. примјена преференцијалне стопе, ЦЕФТА-Република Србија).

(3) За робу вриједности веће од вриједности наведене у ставу (1) овог члана, за примјену преференцијалне стопе потребно је приложити одговарајући прописани доказ о поријеклу (изјаву на факури или увјерење о кретању ЕУР. 1), с тим да се тада спроводи редован

царински поступак по царинској пријави код царинске испоставе. И у случају када путник тражи примјену преференцијалне стопе а постоји сумња у истинитост његове изјаве о декларисаном поријеклу, независно о вриједности робе, царинење се обавља у редовном царинском поступку, у којем поступку је неопходно поднијети доказ о поријеклу робе за примјену преференцијалне стопе.

Члан 16.

(Потврда о наплати индиректних пореза
за робу пријављену усменим путем)

(1) Потврда о наплати индиректних пореза за робу пријављену усменим путем (ЦПД) из члана 135. Одлуке, садржи: назив царинског органа који издаје потврду, службену шифру поступајућег царинског службеника који спроводи царински поступак, број и датум из контролника (односно ознаку серије и број потврде у случају из става (4) овог члана), податке о путнику који је робу усмено пријавио за царински поступак, податке о регистарским ознакама и врсти превозног средства, податке о роби (опис, количина и царинска вриједност), врсту, стопу и износ наплаћених увозних дажбина и других индиректних пореза, мјесто и датум издавања потврде, односно наплате дажбина, потпис путника и овјеру царинског органа.

(2) Подаци о роби у Потврди из става (1) овог члана требају бити прецизни и јасни у погледу врсте, количине и царинске вриједности робе, како би се роба могла идентификовати и утврдити да ли је у питању некомерцијална роба за личну употребу путника или његовог домаћинства или је у питању комерцијална роба. Код уношења података о роби не могу се, у одговарајућу рубрику Потврде, уносити збирни називи за робу као нпр.: "разна роба", "предмети домаћинства", "техничка роба", јер то онемогућава контролу правилне примјене прописа, те обрачуна и наплате увозних дажбина и других индиректних пореза, осим уколико се уз обрачун прилаже и копија рачуна (или попис робе и слично) из којег је видљива спецификација робе, количина и вриједност (подаци о рачуну или попису робе и слично, уносе се у Потврду, у колону "опис робе ....."). Ако је посебним прописима предвиђено да се одређени предмети пријављују другом органу (нпр. оружје, уређаји за комуникације и везе и сл.) за такве предмете се у потврду уносе сви подаци неопходни за њихову идентификацију (трговачки назив робе, тип, марка, фабрички број, година производње и други подаци карактеристични за такве предмете), као и подаци о документима који их прате.

(3) Царински реферат на граничном прелазу који има мрежну комуникацију са Главном канцеларијом Управе за индиректно опорезивање, попуњава Потврду из става (1) овог члана у електронском облику у информатичкој апликацији Контролника Потврде о наплати индиректних пореза за робу пријављену усменим путем (ЦПД), (даље: Контролник ЦПД), те исту штампа у два примјерка, које потписује и путник, те један овјерен примјерак задржава и одлаже у посебан регистратор по хронолошком редосљеду броја из Контролника ЦПД, а други примјерак, у складу са чланом 14. став (5) овог упутства предаје путнику.

(4) Царински реферат на граничном прелазу који нема мрежну комуникацију са Главном канцеларијом Управе за индиректно опорезивање, потврду из става (1) овог члана издаје на писаном обрасцу Потврде о наплати индиректних пореза за робу пријављену усменим путем који је био у употреби до ступања на снагу овог упутства у складу са Упутством о садржају и облику потврде о наплати индиректних пореза за робу пријављену усменим путем, број: 01-18-4664-5/05 од 03.08.2005. године, до утрошка већ набављених залиха блокова одштампаног тог обрасца Потврде, а најкасније до 31.12.2014. године. Поступајући царински службеник попуњава одштампани образац Потврде у три примјерка (један сет означен истим редним

бројем), од којих: први примјерак (црвене боје) остаје у блоку, други примјерак (плаве боје) намијењен је за потребе накнадног уноса односне Потврде у Контролник ЦПД у складу са ставом (5) овог члана, а трећи примјерак (црне боје) намијењен је путнику. Поступајући царински службеник, обавезан је у одштампаном обрасцу потврде, поред уноса осталих података, додатно унијети и податке о регистарској ознаци и врсти превозног средства.

(5) Потврде издате у случајевима из става (4) овог члана, царински реферат на граничном прелазу који их је издао дужан је, исте код царинске испоставае којој организационо припада, накнадно евидентирати у Контролник ЦПД у складу са објашњењем из става (7) овог члана, у року одређеном упутством из члана 14. став (8) овог упутства, ради даљег поступања у складу са тим објашњењем и упутством у погледу књиговодственог евидентирања обрачуна и уплате прихода по истима. У Контролник ЦПД, поред осталих података, уноси се и серијски број и датум издавања односне Потврде, у за то предвиђену рубрику. На првом примјерку те Потврде (црвене боје, који остаје у блоку) након уноса исте у Контролник ЦПД уписује се број и датум под којима је та Потврда накнадно унијета у Контролник ЦПД (нпр. "КЦПД/..... од ....."), као и на другом примјерку (плаве боје) који примјерак царинска испостава, заједно са исписом односне Потврде из наведеног контролника, одлаже у регистратор из става (3) овог члана по хронолошком редосљеду броја из Контролника ЦПД.

(6) На начин прописан као у ставу (4) овог члана поступа и царински реферат на граничном прелазу из става (3) овог члана у случају прекида мрежне комуникације са Главном канцеларијом Управе за индиректно опорезивање. По успостављању наведене комуникације, царински реферат на својој локацији даље поступа у складу са ставом (5) овог члана.

(7) Начин приступа информатичкој апликацији Контролника ЦПД, уноса података у исти, креирање, раздуживање, исправка раздужења Спецификације ЦПД, прегледа записа потврда које су раздужене, креирање одговарајућих статистичких извјештаја и друге радње, те изглед Потврде исписане из Контролника ЦПД ближе је уређено објашњењем Сектора за информационе технологије Управе за индиректно опорезивање.

ГЛАВА IV. ОСТАЛЕ ОДРЕДБЕ У ВЕЗИ ПУТНИЧКОГ ПРОМЕТА

Члан 17.

(Царински поступак са пртљагом у авионском и поморском саобраћају)

На контролу и царински поступак у вези са пртљагом путника у авионском и поморском саобраћају примјењују се одредбе чл. 100. до 105. Одлуке и одредбе овог упутства.

Члан 18.

(Привремени увоз, привремени извоз и транзит спортског, ловачког, кратког или краткоцијевног ватреног оружја и муниције)

Поступак привременог увоза, привременог извоза и транзита спортског и ловачког оружја и муниције, те кратког или краткоцијевног ватреног оружја и муниције, те контрола преноса оружја и муниције преко државне границе, спроводи се у складу са одредбама Упутства о начину и поступку регулисања привременог увоза, привременог извоза и транзита

спортског и ловачког оружја и муниције и Правилника о начину обављања контроле преноса оружја и муниције преко државне границе.

Члан 19.
(Унос вина)

Према члану 64. став (9) Закона о вину, ракији и другим производима од грожђа и вина ("Службени гласник БиХ", број 25/08) физичка лица могу приликом преласка државне границе увести у Босну и Херцеговину највише пет литара вина за властиту употребу. То значи да путник, поред два литра вина које може унијети као дио свог личног пртљага уз ослобађање од плаћања увозних дажбина сходно члану 2. Прилога Закона, може унијети још највише три литра вина, које се сматрају робом некомерцијалног карактера. У том случају, на количину вина које путник уноси за властиту употребу (највише пет литара), а која прелази количину вина на коју се примјењује наведено ослобађање од плаћања увозних дажбина, обрачунавају се примјенљиве увозне дажбине и други индиректни порези.

Члан 20.
(Унос личних пошилики производа животињског поријекла)

Услове који морају бити испуњени при уносу личних пошилики производа животињског поријекла у некомерцијалне сврхе на територију Босне и Херцеговине који су дио путничког пртљага или се шаљу као мале пошилке физичким лицима или су наручене (путем поште, телефона или интернета и др.) те се испоручују потрошачима, те поступак контроле, потребну документацију и друга питања регулишу одредбе Правилника о контролама и условима уношења личних пошилики производа животињског поријекла у Босну и Херцеговину.

Члан 21.
(Некомерцијално кретање кућних животиња преко границе)

(1) Некомерцијално кретање кућних животиња преко државне границе Босне и Херцеговине обавља се у складу са одредбама Правилника о условима у погледу здравља за некомерцијални увоз и провоз кућних животиња ("Службени гласник БиХ", бр. 34/12 и 68/12) и другим прописима који се односе на ветеринарске услове, а уређују ограничавање кретања одређених кућних животиња.

(2) Некомерцијално кретање је кретање кућних животиња чији број не прелази пет животиња приликом увоза или провоза преко територије Босне и Херцеговине у пратњи њихових власника или лица овлашћеног од власника, а чији увоз или провоз није комерцијалног карактера.

Члан 22.
(Увоз и извоз умјетничких дјела и антиквитета)

Увоз или уношење и извоз или изношење умјетничких дјела и антиквитета наведених у Прилогу III који је саставни дио Одлуке о класификацији роба на режиме извоза и увоза ("Службени гласник БиХ", бр. 22/98, 30/02, 40/02, 20/05, 16/08, 54/08 и 4/13) подлијеже дозволи коју издаје Министарство спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине, у

складу са Упутством о издавању дозвола за увоз и извоз умјетничких дијела и антиквитета ("Службени гласник БиХ", број 41/02).

Члан 23.

(Уношење и изношење ефективног страног новца, вриједносних папира и вриједносница)

(1) Контролу уношења и изношења ефективног страног новца, вриједносних папира и вриједносница које гласе на страна средства плаћања у путничком промету врше царински органи на граничним прелазима у складу са одредбама Одлуке о изношењу стране готовине и чекова ("Службене новине Федерације БиХ", број 58/10) и Уредбе о изношењу и уношењу ефективног страног новца, конвертибилних марака, чекова и хартија од вриједности ("Службени гласник РС", бр. 16/05 и 15/07).

(2) Према члану 59. став (1) Закона о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности, царински органи, путем Одсјека за пружање услуга у Регионалном центру, на начин одређен посебним актом Управе за индиректно опорезивање, дужни су Финансијско-обавјештајном одјељењу Државне агенције за истраге и заштиту доставити податке (евиденцију) о сваком преносу готовог новца преко државне границе у вриједности од 10.000,00 конвертибилних марака или више, најкасније у року од три дана од дана преношења. Та евиденција о преносу готовог новца, према члану 44. став (4) наведеног закона, обухвата:

- а) име, презиме, стално пребивалиште, датум и мјесто рођења физичког лица које преноси готовину преко државне границе,
- б) име, презиме и пребивалиште физичког лица за које се обавља пренос готовине преко државне границе,
- ц) износ, валуту, врсту и сврху трансакције и мјесто, датум и вријеме преласка државне границе,
- д) податке о томе да ли је трансакција била пријављена царинском органу.

Члан 24.

(Поврат пореза на додату вриједност страном држављанину)

(1) Физичко лице-страни држављанин који нема пребивалиште у Босни и Херцеговини има право на поврат пореза на додату вриједност (ПДВ-а) за робу коју купи у Босни и Херцеговини и коју у пртљагу са собом изнесе из царинског подручја Босне и Херцеговине. Ово право се не односи на изнесена минерална уља (петролеј, дизел-гориво, уље за ложење, екстра лако и лако специјално, моторни бензин-безоловни, моторни бензин), алкохол и алкохолна пића и прерађевине од дувана.

(2) Поступак за остваривање права на поврат ПДВ-а страни држављанин покреће подношењем захтјева за поврат на обрасцу ПДВ-СЛ-2 који попуњава продавац, а услови и начин поврата пореза на додату вриједност ближе су прописани одредбама Инструкције о поврату пореза на додату вриједност страним држављанима ("Службени гласник БиХ", број 01/07).

(3) Купац-страни држављанин обавезан је продавцу платити укупну вриједност испоручених добара, са обрачунатим ПДВ-ом. Купац-страни држављанин, који остварује право на поврат ПДВ-а, обавезан је при напуштању царинског подручја Босне и Херцеговине, предочити поступајућем царинском службенику купљена добра која износи, оригиналне рачуне и попуњен образац "ПДВ-СЛ-2" у оригиналу. Поступајући царински службеник, прије овјере обрасца ПДВ-СЛ-2, дужан је провјерити да ли су испуњени сљедећи прописани услови:

- а) да ли су подаци из путне исправе истовјетни са подацима из обрасца ПДВ-СЛ-2,
- б) да је предочена роба истовјетна са робом наведеном у рачуну који је наведен у обрасцу ПДВ-СЛ-2,
- ц) да та роба није коришћена,
- д) да је укупна вриједност робе са ПДВ-ом исказана на обрасцу ПДВ-СЛ-2 већа од 100,00 конвертибилних марака,
- е) да се роба износи прије истека рока од три мјесеца од дана испоруке (куповине) у Босни и Херцеговини и
- ф) да је оригинал обрасца ПДВ-СЛ-2 овјерио и потписао продавац.

(4) Ако су испуњени сви услови наведени у ставу (3) овог члана, поступајући царински службеник овјерава предочени образац ПДВ-СЛ-2 потписом и печатом у доњем лијевом углу, те уноси датум изношења робе из царинског подручја Босне и Херцеговине.

(5) Када царински орган утврди да нису испуњени сви прописани услови за поврат ПДВ-а, одбија овјеру предоченог обрасца ПДВ-СЛ-2 овјером истог у доњем десном углу, чиме купац-страни држављанин не може остварити право на поврат ПДВ-а плаћеног при набавци добара у Босни и Херцеговини.

(6) У случају из става (4) и (5) овог члана, оригинал рачуна и овјерен образац ПДВ-СЛ-2 царински орган враћа купцу-страном држављанину, а копију рачуна и овјереног обрасца ПДВ-СЛ-2 и копију путне исправе купца-страног држављанина задржава за своје потребе.

ГЛАВА V. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 25.

(Саставни дио упутства)

Саставни дио овог Упутства је Прилог 1. из члана 11. став (2) овог Упутства, којим је прописан образац Потврде о истовјетности робе у у личном пртљагу путника.

Члан 26.

(Престанак важења ранијих прописа)

Даном ступања на снагу овог Упутства ставља се ван снаге:

- а) Упутство о царинском поступку у путничком промету ("Службени гласник БиХ", број 93/06) и
- б) Упутство о садржају и облику потврде о наплати индиректних пореза за робу пријављену усменим путем, број: 01-18-4664-5/05 од 03.08.2005. године.

Члан 27.
(Ступање на снагу)

Ово Упутство ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине".

ДИРЕКТОР

Број: 01-02-2-1127/13
Бања Лука, 16.04.2013. године

Др МИРО ЦАКУЛА

Подпис и сл.шифра:	М.П. .....
--------------------	---------------